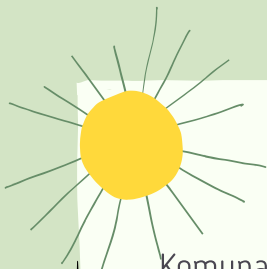

MITI IN NERESNICE O ZERO WASTE IN ODPADKIH

DEFINICIJE IN POJASNILA POGOSTO
ZAVAJAJOČIH DEJSTEV

#1 KOMUNALA NE LOČUJE ODPADKOV - VSE MEČE V ISTI KOŠ

Komunala Kranj dosledno ločuje različne vrste odpadkov, saj jih k temu zavezuje zakonodaja. Redno zbiranje odpadkov se sicer izvaja z istimi smetarskimi vozili, vendar se odpadki zbirajo ločeno glede na vrsto odpadkov po različnih progah in urnikih – praznjenje ekoloških otokov poteka po istem principu. Cilj komunale je motivacija uporabnikov, da nastane čim manj odpadkov in osveščanje, da manjše količine odpadkov, pomenijo tudi manjše obremenitve za okolje ter račune uporabnikov.

#2 KOMUNALA JE PLAČANA ZA TO, DA POBIRA IN LOČUJE ODPADKE

Ločevanje odpadkov na izvoru je odgovornost uporabnikov in brez njihovega sodelovanja Komunala Kranj ne more izvajati zbiranja ločenih odpadkov, kar je tudi osnovna naloga GJS. V kolikor bodo odpadki pomešani med seboj, bodo kot taki tudi odpeljani v center za ravnanje z odpadki, kjer bodo opravili naknadno ločevanje in obdelavo, kar pomeni, da bodo to storitev tudi dodatno zaračunali. To pa se odraža na položnicah uporabnikov.

#3 V ZBIRNEM CENTRU NE MOREMO ODLOŽITI VSEH ODPADKOV, ZATO JIH NAJDEMO V NARAVI

Odpadki, ki jih uporabniki oddajo v zbirnem centru morajo biti ločeni ali pa jih uporabnik sortira ob oddaji. Odloži jih v ločene zabojnike, za kar je potreben »napor«, ki ga pri odlaganju v naravi ni. Komunala Kranj je pripravila jasna navodila katere odpadke prevzemajo zbirni centri in so dostopni vsem na www.komunala-kranj.si, kjer najdete tudi navodila, kam odpeljati tiste odpadke, ki jih zbirni centri ne smejo prevzeti. Zbirni centri so blizu vas!

#4 NI DOVOLJ ZABOJNIKOV ZA TEKSTIL

Zabojniki se na javno dostopnih mestih postavljajo v soglasju z lokalno skupnostjo in zbiralcem (Humana, Tekstilko). Komunala Kranj tekstilne odpadke zbira le v zbirnih centrih. Sicer pa tekstil lahko oddamo v humanitarne namene, ga izmenjamo, oddamo v trgovine ponovne rabe. Več idej kam z rabljenimi oblačili najdete na spletu.

#5 UPORABNIKOM NI JASNO, KAJ SODI V ZABOJNIK ZA MEŠANE KOMUNALNE ODPADKE

V Abecedniku ločevanja odpadkov je jasno navedeno kaj sodi v posamezen zabojnik. Načeloma velja, da vse kar ne sodi v rjav (bio odpadki), rumen (odpadna embalaža), moder (papir) in bel (steklo) zabojnik, in da hkrati odpadek nima znaka za nevarnost, ni zdravilo, odpadna elektornika, odpadno jedilno olje, klavnični odpadek, kadavri poginulih živali ali kosovni odpadek – sodi v zeleni zabojnik (mešani komunalni odpadki). Poenostavljeno: kar posesamo in pometemo z metlo, gre načeloma v zabojnik za mešane komunalne odpadke. Še vedno pa velja, da lahko uporabniki pokličejo brezplačno številko Komunale Kranj 080 35 55 in preverijo, če niso sigurni.

MITI IN NERESNICE O ZERO WASTE IN ODPADKIH

DEFINICIJE IN POJASNILA POGOSTO
ZAVAJAJOČIH DEJSTEV

#6 ZERO WASTE JE DRAG ŠTOS

Zero waste ni drag štos, če potegnemo črto pod stroški na letni ravni. Je pa res, da je odvisno kaj kupujete in kje. Ko se odločimo za spremembe, je prvo pravilo, da se v delo ne zaženemo brezglavo, ampak premišljeno in načrtovano. Kar je uporabno (pa čeprav plastično) uporabljamo naprej, dokler ne porabimo oz. dokler se ne uniči. Šele takrat se podamo v nakup kakovostnih in trajnih alternativ. Mit so razbijali Ekologi brez meja v članku Je dom brez odpadkov le za ljudi s polno denarnico?

<https://ebm.si/zw/dom/2019/je-dom-brez-odpadkov-le-za-ljudi-s-polno-denarnico/>

#7 PREBIVALCI SO O ZERO WASTE PREMALO OSVEŠČENI

Za starejše generacije zero waste ni nič novega. Bili so vajeni in naučeni, velikokrat tudi primorani ohranjati izdelke tako dolgo, da so lahko izkoristili vsak njegov del in funkcionalnost. Časi pa se spreminjajo. Tako tudi naše navade. Potrebno se je vrniti en korak nazaj, se vprašati, ali neko stvar res potrebujemo, preden jo kupimo. V obtoku pa čim dlje ohranjati tisto, kar danes že obstaja. Promocija odgovorne in premišljene potrošnje, proizvodnje in izrabe materialov je pomembna in nujna. O tem je treba več govoriti, iskreno in preprosto, da bo koncept razumel prav vsak prebivalec.

#8 ZERO WASTE NI MOŽEN - DRUŽBE BREZ ODPADKOV NISO MOGOČE

Rekli boste, da gre za iluzijo. Prav imate. Družba brez odpadkov ni cilj, temveč je pot. Prehod ni enostaven in se ne zgodi iz danes na jutri, ampak s posameznimi koraki, ki vodijo k zmanjševanju in ločenemu zbiranju. Slednje dokazujejo številne lokalne skupnosti po Evropi in svetu, ki so se zavezale, da se bodo s problemi odpadkov soočile in ukrepale. To jim seveda ne bi uspelo, če ne bi miselnost in delovanje skupnosti v smeri zero waste bila poenotena in če prebivalci teh skupnosti ne bi razumeli problema trenutne prevelike potrošnje. Pri tem je ključna sprememba kulture, izobraževanje in vključevanje skupnosti. Zero waste družba bomo postali, ko bomo uspeli znižati porabo materialov in energije ter se ne bomo zanašali samo na zmožnosti recikliranja.

#9 LOČEVANJE ODPADKOV JE ZA UPORABNIKE PREVEČ ZAPLETENO

V Sloveniji je za velik del ločenega zbiranja že poskrbljeno. A tudi če občina ne uvaja dodatnih nadgradenj zbiranja, je ključno, da občane oskrbi z jasnimi in jedrnatimi informacijami, s katerimi spodbuja ločevanje. Občane je treba redno seznanjati z zbiranjem različnih tokov odpadkov, s podatki o tem, kateri izdelki sodijo v vsakega od teh tokov, pa tudi s časom in krajem zbiranja. Ko dobijo lokalne skupnosti jasne informacije, se tudi bolj angažirano vključujejo v take sisteme ločenega zbiranja, kar pa pomeni večjo količino in čistočo materialov, ki se jih da reciklirati.